

RECUPERACIÓ ECONÒMICA I RISCOS

Francesc Raventós

Exdegà del Col·legi d'Economistes de Catalunya.

Darrerament vaig assistir a una interessant trobada sobre les expectatives de la recuperació econòmica i els riscos existents. La visió va ser relativament optimista, basant-se en previsions econòmiques de diferents institucions i en especial de Fons Monetari Internacional, que preveu un augment de l'economia mundial del 3,2 % per aquest any i el 3,7% pel 2017.

S'argumenta que les circumstàncies per activar l'economia són favorables atesa l'abundància de diner a cost zero, el preu barat del petroli i les matèries primeres, i sobre tot, la voluntat dels bancs centrals de fer "tot el que sigui necessari" per reactivar l'economia.

L'anàlisi de la presentació va ser rigorós, partint del criteri "*ceteris paribus*", expressió llatina que usen els economistes per dir "sempre i quan no passi res diferent significatiu al que s'ha previst". Com a riscos existents se'n van esmentar tres que podrien alterar les previsions: una davallada de l'economia xinesa, que Estats Units apugés el tipus d'interès i l'encariment del petroli. A aquest riscos esmentats n'hi podríem afegir uns quants més, com per exemple: que guanyes les eleccions americanes Donald Trump, que aparegués la temuda deflació, noves accions terroristes, que els banc centrals iniciessin la retirada de la líquides procedent del *Quantitative Easing* o la imparable augment de l'endeutament mundial a nivells que comencen a ser preocupants. El deute dels països avançats és del 250% del PIB, i els països emergents del 170% del PIB. Algú imagina els efectes que tindria una pèrdua de confiança dels inversors sobre la capacitat dels deutors de tornar els préstecs? També poden passar fenòmens positius que contagiïn l'optimisme dels mercats. Tot és possible.

Als economistes se'ls critica per no encertar les previsions que fan. Per això cal recordar que l'Economia no és una ciència exacta i que els economistes no son endevinaires. Es una ciència que ha de conviure amb les emocions i sentiments humans volubles i amb arrelats vicis com l'egoisme, cobdícia, o gregarisme. Si aquets es poguessin evitar aplicant la condició "*ceteris paribus*", cosa que sortosament no és possible, les previsions dels economistes serien molt més acurades.

Els sentiments i les emocions són la part més humana del nostre ser, amb ells hem de conviure el que fa que el futur sempre sigui incert, malgrat l'ús de sofisticades tecnologies i de models matemàtics per millorar les previsions. Resumint: La l'economia es preveu que millori lentament, sempre que no apareixen nous elements significatius que canviïn la situació actual.